

ผนวก ฉ

ยุทธศาสตร์การทำ FTA ของไทย¹

ยุทธศาสตร์การทำ FTA ของไทย

1. เป้าหมาย เพื่อสร้างพันธมิตรทางเศรษฐกิจ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ เพิ่มโอกาสในการส่งออก และปรับโครงสร้างการผลิตในประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ยุทธศาสตร์การเจรจา FTA เพื่อรักษาตลาดเดิมที่เป็นตลาดหลักของไทย เช่น สหรัฐฯ และญี่ปุ่น และขยายตลาดใหม่ทั้งในแนวกว้างและเจาะลึกในตลาดที่มีศักยภาพ เช่น จีน อินเดีย ตลาดที่เป็นประตูการค้าในภูมิภาคอื่น ๆ เช่น บราซิล ในตะวันออกกลาง เปรู ในทวีปอเมริกาใต้ เป็นต้น รวมทั้งพิจารณาเตรียมความพร้อมในการ FTA ก้าวต่อไปกับสหภาพยุโรป แคนาดา แอฟริกาใต้ ซิติเม็กซิโก เกาหลี กลุ่ม Mercosure และ EFTA เป็นต้น

3. ยุทธศาสตร์รายสาขาที่สำคัญ มีดังนี้

3.1 เกษตร

1) เน้นอุตสาหกรรมที่ไทยมีศักยภาพในการแข่งขันสูง ได้แก่ อุตสาหกรรมการเกษตรและอาหารแปรรูป

2) สินค้าเกษตรที่มีความอ่อนไหว ให้เจรจาโดยมีเวลาในการปรับตัวที่นาน

3) สินค้าเกษตรและอาหาร จะมีปัญหาเรื่องมาตรฐานด้านสุขอนามัยมาก ปลอดภัยด้านอาหารและสิ่งแวดล้อม ให้เจรจาลด/ยกเลิก หรือปรับไม่ให้เป็นอุปสรรค ขณะเดียวกันให้พัฒนาการผลิตให้ได้มาตรฐานสากล มีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกด้านการค้าโดยการทำให้ MRA และการถ่ายทอดเทคโนโลยี

4) กำหนดมาตรฐานการนำเข้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัตถุดิบที่ต้องนำเข้ามาแปรรูปเพื่อการส่งออกให้ได้มาตรฐานและปลอดภัย

¹ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, “ยุทธศาสตร์การทำ FTA ของไทย,” <http://www.thaifita.com/fta_strategy.html>, วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2004.

3.2 อุตสาหกรรม

1) เน้นอุตสาหกรรมเป้าหมายในการส่งออกของไทย และกลุ่ม Cluster ที่มีการร่วมลงทุนผลิตที่เป็น Production Network สาขาที่สำคัญที่ไทยมีศักยภาพมาก ได้แก่ แฟชั่น (เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ รองเท้า) ยานยนต์และชิ้นส่วนสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ สินค้าเฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ในบ้าน และของแต่งบ้าน

2) มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี เช่น มาตรฐานสินค้า (TBT) สิ่งแวดล้อม ให้เจรจา/ยกเลิก หรือปรับไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการค้า พัฒนาการผลิตภายในประเทศให้ได้มาตรฐาน และจัดทำความตกลงยอมรับร่วมกัน (MRA)

3) การเจรจากำหนดเงื่อนไข Rules of Origin ต้องสะท้อนสภาพการผลิตในประเทศ และในประเทศต้องปรับการผลิตอุตสาหกรรมต้นน้ำให้มากขึ้น

3.3 บริการ

- 1) เปิดเสรีแบบค่อยเป็นค่อยไป ใช้ Positive-List Approach
- 2) เน้นธุรกิจบริการที่มีความพร้อม เช่น ท่องเที่ยว สุขภาพ ก่อสร้างออกแบบ
- 3) สนับสนุนธุรกิจที่มีอนาคต เช่น ICT Logistics บันเทิง ซ่อมบำรุง
- 4) กลุ่มธุรกิจบริการที่ยังไม่พร้อม เช่น ธนาคาร ประกันภัย โทรคมนาคม ขนส่ง ให้มี Transition Period 10 ปี

3.4 ทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องการค้า

- 1) เน้นระดับการคุ้มครองภายใต้ความตกลงว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องการค้าใน WTO เป็นหลัก
- 2) ควรแสวงหาความร่วมมือจากประเทศคู่เจรจาในการอำนวยความสะดวกด้านการขอรับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของคนไทยในต่างประเทศ เช่น การขอรับการคุ้มครองพันธุ์ข้าวหอมมะลิ และเครื่องหมายรับรองข้าวหอมมะลิของไทย
- 3) ผลักดันให้ประเทศคู่เจรจาให้ให้การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่ไทยมีผลประโยชน์ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งที่มาทางชีวภาพ
- 4) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี การใช้ประโยชน์ในข้อมูลสิทธิบัตร เพิ่มศักยภาพและทักษะของนักประดิษฐ์ของไทยในการวิจัยพัฒนาต่อยอด

4. แนวทางการดำเนินงานต่อไป

4.1 ศึกษาความเป็นไปได้และเวลาที่เหมาะสมในการทาบทามสหภาพยุโรป ซึ่งเป็นตลาดสำคัญ รองจากสหรัฐฯ และญี่ปุ่น สำหรับประเทศที่มีศักยภาพในการเป็นประตูการค้าในภูมิภาคอื่น เช่น แอฟริกาใต้ แคนาดา ซิลิ เม็กซิโก กลุ่ม Mercosur และกลุ่ม EFTA (นอร์เวย์ ไอซ์แลนด์ สวิตเซอร์แลนด์และลิกเตนสไตน์) อาจพิจารณาในลำดับต่อไปหลังจากที่เจรจาสรุปผล FTA ที่กำลังเจรจาอยู่ในปัจจุบัน ในระหว่างนี้ ให้มีความร่วมมือในการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด (Closer Economic Relationship: CEP) เพื่อเป็นฐานในการเชื่อมความสัมพันธ์ไว้ก่อน

4.2 การบริหารจัดการและการประสานงาน

- 1) คณะทำงานติดตามผลการเจรจา พิจารณาจัดทำแผนรองรับการเจรจา FTA โดยเฉพาะในส่วนที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงการปรับโครงสร้างการผลิตภายในประเทศ การตลาด กำลังคนและการพัฒนาบุคลากร ซึ่งเป็นแผนระดับชาติ เพื่อเสนอ กนศ. ต่อไป
- 2) ขอให้ภาคนักวิชาการให้ข้อมูลสนับสนุนการเจรจา FTA โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูลเกี่ยวกับการเจรจากับประเทศใหญ่ เช่น จีน สหรัฐฯ
- 3) มีคณะผู้แทนจากไทยสร้างความสัมพันธ์กับส่วนภูมิภาคในกรณีที่เป็นตลาดใหญ่ ที่อาจมีปัญหาการใช้กฎระเบียบที่ต่างจากส่วนกลาง
- 4) การทำ FTA ควรมีความโปร่งใส และผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งเอกชน นักวิชาการ นักการเมือง ซึ่งเป็นผู้แทนประชาชนได้มีส่วนให้ข้อคิดเห็น

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

26 กุมภาพันธ์ 2547